



Aquilegia viridiflora

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Aquilegia* kent verschillende etymologische verklaringen. De meest gangbare theorie is dat de naam is afgeleid van het Latijnse woord *aquila*, wat adelaar betekent. De vorm van de bloemblaadjes, en dan met name de gebogen sporen, zou lijken op de klauwen van een adelaar. Een andere verklaring zoekt de oorsprong in de Latijnse woorden *aquam legere*, wat water verzamelen betekent, verwijzend naar de trechtervormige sporen waarin vocht of nectar wordt vastgehouden. De soortaanduiding *viridiflora* is een samenstelling van de Latijnse woorden *viridis* (groen) en *flora* (bloem), wat letterlijk groenbloemig betekent. In het Nederlands wordt de plant soms groene akelei genoemd, hoewel deze naam niet officieel gestandaardiseerd is.



Foto: Harrie de Vries

Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Stam: Tracheophyta
- Klasse: Magnoliopsida
- Orde: Ranunculales
- Familie: Ranunculaceae
- Geslacht: *Aquilegia*
- Soort: *Aquilegia viridiflora*

Synoniemen

Volgens de databases van Kew Gardens is *Aquilegia viridiflora* de geaccepteerde wetenschappelijke naam. In de botanische literatuur en historie zijn echter enkele synoniemen opgedoken, vaak gebaseerd op variëteiten die later tot de soort zijn gerekend. Enkele synoniemen zijn *Aquilegia atropurpurea* (soms gebruikt voor de donkere vormen), *Aquilegia dahurica* en *Aquilegia lutea*. Het is belangrijk op te merken dat *Aquilegia viridiflora* var. *atropurpurea* vaak wordt gezien als een synoniem voor de soort zelf of als een specifieke kleivariëteit binnen de soort.

Variëteiten en cultivars

In vergelijking met de bekende *Aquilegia vulgaris* zijn er van *Aquilegia viridiflora* minder cultivars in omloop, maar de beschikbare selecties zijn zeer geliefd bij liefhebbers van bijzondere planten. De bekendste cultivar is *Aquilegia viridiflora* 'Chocolate Soldier'. Deze cultivar wordt geroemd om zijn bijzondere chocoladebruine tot paarsbruine bloemen die contrasteren met de groene kelkbladen. Een andere vorm die soms voorkomt is de variëteit *Aquilegia viridiflora* var. *atropurpurea*, die zich onderscheidt door de donkerpaarse bloemen. Er bestaat ook een selectie genaamd *Aquilegia viridiflora* 'Flore Pleno', een zeldzame dubbelbloemige vorm, al is deze moeilijk verkrijgbaar.

Familie

De plant behoort tot de familie Ranunculaceae, oftewel de ranonkelfamilie. Dit is een grote familie van kruidachtige planten waartoe ook geslachten als *Ranunculus* (boterbloem), *Clematis*, *Delphinium* (ridderspoor) en *Aconitum* (monnikskap) behoren. Kenmerkend voor deze familie, en dus ook voor *Aquilegia*, is dat veel soorten giftige alkaloiden bevatten en een samengesteld blad hebben.

Hoogte

Aquilegia viridiflora is een relatief compacte soort in vergelijking met veel andere akeleien. De plant vormt een pol van loof die doorgaans 15 tot 25 centimeter hoog wordt. Wanneer de bloeistengels verschijnen, bereikt de plant een totale hoogte van ongeveer 30 tot 45 centimeter. Dit maakt de soort uitermate geschikt voor de voorgrond van een border of voor gebruik in rotstuinen.



Bloemkleur

De bloemen van de botanische soort *Aquilegia viridiflora* zijn uniek en subtiel van kleur. Ze zijn doorgaans groenachtig geel tot bleekgroen. Bij de populaire cultivar *Aquilegia viridiflora* 'Chocolate Soldier' en de variëteit *atropurpurea* zijn de bloemen tweekleurig of donkerder: de sporen en het hart zijn vaak diep chocoladebruin of paars, terwijl de kelkbladen groen blijven. Een bijzonder kenmerk van deze soort is dat de bloemen heerlijk geuren, iets wat bij veel andere akeleien ontbreekt.

Bladkleur

Het blad van deze akelei is fijn verdeeld en heeft een varenachtige structuur, wat typisch is voor het geslacht. De kleur is decoratief blauwgroen tot grijsgroen. De onderkant van het blad is vaak iets lichter van tint. Het loof vormt een mooie, lage pol die ook buiten de bloeiperiode enige sierwaarde behoudt, mits de plant niet wordt aangetast door insecten.

Bloeiperiode

De bloei vindt plaats in het late voorjaar en de vroege zomer. In het Nederlandse klimaat bloeit *Aquilegia viridiflora* meestal in de maanden mei en juni. De bloeiperiode kan enkele weken duren. Door uitgebloeide bloemen te verwijderen kan zaadvorming worden voorkomen, maar dit verlengt de bloei bij deze soort minder significant dan bij sommige hybriden.

Standplaats

Deze soort verlangt een standplaats in de volle zon of halfschaduw. In de halfschaduw blijft het blad vaak mooier, vooral in warmere zomers. De bodem moet goed doorlatend zijn, want de plant houdt niet van natte voeten in de winter. Een zanderige, humusrijke grond of een stenige bodem zoals in een rotstuin is ideaal. De plant is droogtetolerant zodra deze goed geworteld is.

Herkomst

Aquilegia viridiflora is inheems in Oost-Azië. Het natuurlijke verspreidingsgebied beslaat delen van Siberië, Mongolië en Noord-China. De plant groeit daar in bergachtige gebieden, op rotsachtige hellingen en in droge graslanden, wat de voorkeur voor een goed gedraineerde standplaats in de tuin verklaart.

Soort gewas

Het betreft een kruidachtige vaste plant. De plant sterft in de winter bovengronds af en loopt in het voorjaar opnieuw uit vanuit de wortelstok. Het is een polvormende plant die niet woekert, maar zich wel kan uitzaaien als de omstandigheden gunstig zijn.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke manier van vermeerderen is door middel van zaaien. *Aquilegia viridiflora* zaait zich soms spontaan uit, hoewel de nakomelingen kunnen variëren als er andere akeleien in de buurt staan (kruisbestuiving). Voor gecontroleerde vermeerdering kan men zaaien in het najaar of vroege voorjaar; de zaden zijn koudekiemers en hebben een periode van kou nodig om de kiemrust te doorbreken. Scheuren of delen van oudere planten is lastig en vaak onsuccesvol omdat akeleien een diepe penwortel hebben en niet graag verstoord worden.

Klimaatzone

Gezien de herkomst uit Siberië en Noord-China is *Aquilegia viridiflora* zeer winterhard. De plant valt in klimaatzone 3 tot 8. Dit betekent dat de plant temperaturen tot ver onder het vriespunt zonder problemen kan verdragen, mits de grond in de winter niet te nat is.

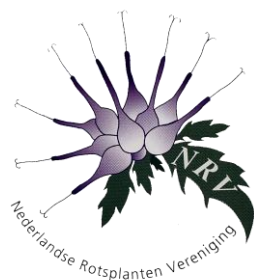
Insecten

Net als andere soorten binnen het geslacht is *Aquilegia viridiflora* gevoelig voor de akelei-mineervlieg (*Phytomyza minuscula*). De larven van dit insect graven gangen in het blad, wat zichtbaar is als witte, kronkelende lijntjes. Hoewel dit het blad ontsiert, is het zelden fataal voor de plant. Daarnaast kunnen bladluizen voorkomen op de jonge knoppen. De geurende bloemen trekken diverse bestuivers aan, waaronder hommels en bijen.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:709088-1>

<https://www.rhs.org.uk/plants/1281/aquilegia-viridiflora/details>



Samenvatting

Onderwerp	Details
Nomenclatuur/etymologie	<i>Aquilegia</i> (adelaar/water verzamelen), <i>viridiflora</i> (groenbloemig).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: Ranunculaceae, Geslacht: <i>Aquilegia</i> .
Synoniemen	<i>Aquilegia atropurpurea</i> , <i>Aquilegia dahurica</i> , <i>Aquilegia lutea</i> .
Variëteiten en cultivars	<i>Aquilegia viridiflora</i> 'Chocolate Soldier', 'Flore Pleno', var. <i>atropurpurea</i> .
Familie	Ranunculaceae (Ranonkelfamilie).
Hoogte	25- 45 cm.
Bloemkleur	Groengeel of chocoladebruin/paars met groen (vaak geurend).
Bladkleur	Blauwgroen tot grijsgroen.
Bloeiperiode	Mei- juni.
Standplaats	Zon tot halfschaduw, goed doorlatende grond (rotstuin).
Herkomst	Oost-Azië (Siberië, Mongolië, China).
Soort gewas	Kruidachtige vaste plant.
Vermeerderingswijze	Zaaien (koudekiemers).
Klimaatzone	Zone 3-8 (Zeer winterhard).
Insecten	Akelei-mineervlieg, bladluis, hommels.